

**Kugbɔnlieku kua
Pier
kele' kù nnɔ
Nà wɔngɛh kugbɔnku kuu te
ma bo**

Kugbɔnku kuu te ki de' Kristo yaab ke ne, ne ki yé micèbm ya gber. Pier wà kele' kù nnɔ ye u'kuum ya yo baa'-a! (1:13) U kele' kù nɔ Kristo yaab ní tiere u'wɔknm bó ne. U tɔke' be ki ye be ní li nɔmɔbe bi là nɔmɔbe mitetem mà kí nɛ bi'tekjim bo nnɔ, kí li pɛ bi wɔkn' be ná nnɔ bo (liyul 1). Kugbɔnku kuu ya gber mɔh nin bitonnennɔbonsɔknɔ ya tonnɛnku nin bi'tetefɛnfɛnm ne (iyul 2), ki tɔkeh Yonbdaan Yesu li baa ní lidaali là ya gber (iyul 2).

Tɔ, Kristo yaab ya nikpiɛkb kpo' nɔ Yesu nɔ biɛ ki baa' ní, ne ní beke' binib bà yebe, ba ji ben ní nɛn' bà. Ama Kristo yaab gu wɔ ma, nɛn ne wɔngɛh Uwien ya minku, kimɛ u yíe nisaal ke nisaal ní lèbre u'tetem ne.

Pier saakreh Kristo yaab ya gbenent be ní li nɔmɔbe kuminku mitekjim ni, kí li gu lidaali là Yesu Kristo li baa ní. U tɔkeh be ki teh bi la gɔh, kimɛ nil nɔ ben lidaali là u li baa ní.

Pier wà kele' kugbɔnlieku kuu nnɔ ye wɔ ní kele kù uyo wà nnɔ ki laa' bi bende' Pɔl ya gbɔnt tuba bó nɔ (3:15). Nil la nuunh wɔ ní cii bi kele' tigber tà ya tingi u'tiema tuɔm bo (1:20), Mifuoñaanm ya torm ne yé nibonn ná cieke.

Ifuonde

¹ Min Simōn Pier, n yé *Yesu Kristo ya tonsənl nε, ki yé u'tond mə. N kiεh kugbənkū kuu ní de ninbi bà teke' *Yesu Kristo wà yé ti'Wien nin ti'Nmiēnl ki jin' mənəmənəm tən tinbi nnə nε. Wən *Yesu Kristo nε cère' ni teke' wə ki jin', kimε u yé wà cuube nε. ² Uwien ní juoke nε kí gbien, kí cère ní li ηməbe uyənduənciēn kí n̄ε ni bən wə, ki liεbe' ki bən Yonbdaan *Yesu ma nnə bo.

Kristo yə li ηməbe mitetem mə

³ U'tuəm bo nε u de' tε nà kε li tore tε tí li fuobe, kí li pε u'sen bo mənəmənəm, ki cère' ti bende' wà yin' tε kí n̄ε u'tiēma kpiēke nin u'tiēma nimənt bo nnə. ⁴ Tu ya bont bo nε u de' tε u là pūon' ki ye u li de tε tibont tà, tù yé tibonciēnt ki mən ki gbien' nnə. Tu ya bont nε li cère tibonbiert tà te uηəndun wuu ni binib ya nun fəke tu'bo nnə ji la coh nε mənku. Nnə nε ni li ηməbe Uwien ya tetem.

⁵ Nən bo, tūəre mən kí n̄ikn kí li ηməbe mitetemənəmənəm kí pukn ni'tekjim bó, kí li ηməbe mibənəm kí pukn ni'tetemənəmənəm bó, ⁶ kí li co ni'ba kí pukn ni'bənəm bó, kí li ηməbe kuminku kí pukn ni coh ni'ba ma nnə bo, kí li pε Uwien ya sən bo mənəmənəm, kí pukn kuminku bó. ⁷ Ni pε Uwien ya sən bo mənəmənəm la, ní li yíe təb tən ninjiēb yíe təb ma bo. Ni yíe təb tən ninjiēb yíe təb ma bo la, ní li yíe binib kε mə. ⁸ Kimε ni ηməbe mi ya tetem ki pε mi'bo ki joh inun bó la, m̄i li cèreh ní li sən̄h itūon, nε itūon nnə ηa ní juore fən̄m. M̄i li cère ní tūəre kí bende ti'Yonbdaan *Yesu Kristo mə. ⁹ Ama wà ηa ηməbe mitetem nnə la, u lēnh dəmudəmu nε, ki te tən ujuən. U sunde' ηə ki ye Uwien səkre' ki n̄en' u là teh ibiēre yà nnə ηə.

¹⁰ N'yaabe, Uwien ne yin' ne ki gènde' ne. Nen bo, cère men ni'nun ní li mán ní li teh ná wongeh ki teh wón ne yin' ne ki gènde' ne. Ni teh nnó la, ná ní tùre kí kó biil ni fiebu. ¹¹ Nnó ne Uwien li teke ne tinajer tule, kí cère ní kó ti'Yonbdaan *Yesu Kristo ti'Nmienl ya bel là ña ñmóbe gbenm nnó ni.

Li pe men Yesu ya tondb ya wáknm bo

¹² Nen bo ne n li tuu ki tiereh ne tibont bugben bó nin ni ben tú ma ké, ki pe bi tóke' ne tigbemònt tà nnó bo mánmánm nnó. ¹³ N laan bié ki fuobe ma n maale' ki ye ní mán ní li tien ne tibont bugben bó ñó ni la gòh tu'bo ne. ¹⁴ Kimé n ben ki ye uyo wà s'ien' n li fuobe ña ji yebe ten ti'Yonbdaan *Yesu Kristo nin u'yul là tóke' nni ma bo. ¹⁵ Ama n li ñikn kí cère n tí taa' n'yaam ki bure' mánón la, ní li tuu ki tien tibont bugben bó ne.

¹⁶ Tó, ná yé ti taa' unisaal ya yénfuom ya gbeyienkaar ne ki tóke' ne ti'Yonbdaan *Yesu Kristo ya baam nin u'tuóm ya gber, ama ti'nunbu ne laa' u'yebn. ¹⁷ Imón, u laa' lisel nin ukpieke Baa Uwien saan, uyo wà wón Uwien wà ñmóbe ukpieke u yebe ka tí ñmóbe u kpe nin bà nnó là len' ki ye: «Wà sò yé n'Bijé, n yíe wó céen ne n'yenm sänge u'bo ki gbien'.» ¹⁸ Ne tinbi mánón là cii' unieke nnó bó paaki bó uyo wà tinbi nin wón là te Uwien ya juul bo nnó.

¹⁹ Nnó ne ti tùre' ki du ki ye *Uwien ya ñábonsaknb là tóke' tigber tà nnó tú te. Ní mán ní tùre kí pele itub ne kí cenge tú. Tú te ten lifrl ne wendeh ná saan biike ki gu nè ní faa ñó litenñenmaasel* ní wende ni'fèl ni. ²⁰ Kpie men kí

* **1:19** Migbiirm mié ni bi ye litenñenmaasel la, bi niireh Kristo ne.

bende kí ye *Uwien ya ñábonsáknb ya gbér tà kéle' *Uwien ya gbónku ni nnó, uba ña ní fre kí sákn tù nin u'tiema yénfuom, ²¹ kímé nil ña kpele ki taa' u'tiema yíem ki sákn' Uwien ya ñábon, ama *Mifuoñaanm né là cèrè' binib sákn' Uwien ya ñábon.

2

Bà wáknh kutonnénku ya gbér

¹ Uyo bo binib là te Uwien ya nib ni ki yih bi'ba *Uwien ya ñábonsáknb, ki sákn deh kutonnénku tén binib te ní'má ni ma ki yih bi'ba biwónwáknb, ki wáknh kutonnénku ná. Bi li taa ucekn kí taa miwáknm mà yé kutonnénku kí kuón ní'ni kí tuln binib, haali kí tí nié mánón kí ye ba bèn bi'Cénbaa wà dé' bε ki wié'. Bi li tien nnó né ki nuunh bi'tiema tudere né Uwien ní gben bi'gbér na ní taande. ² Binib li paan bi'sónsón dl bo ki yebe. Bèn bo né binib li len tigbé mònt ya sèn bo fénfénm. ³ Bi li yé binib bà ña gbuokeh like né, kí taa tíñòñmaagbér kí lere kí ji né. Ama bi bonde' haali uyoyo bε ní bu bε tibuur tà nnó ña ñmábe pèrm; bi'tudere mó ña ñmábe juorm. ⁴ Kímé Uwien ña dàan' u'tondb bà bii' nnó ya tub ya dèrm. Ama u taa' bε ki wié' kubùoku kúa ñá ka ñmábe bién, ki biike ni né, ki cèrè' bi lùo tikurdákr ki te len, ki gu tibuur ya daali. ⁵ Wa dàan' binib bà là te uñendun wuu ni haali uyoyo bo ya tub ya dèrm. Ama u là cèrè' miwuám kun' nin bà ña boh wá ma nnó, u là ñmién' Nowe né nin binib bilole ki pukn'. Wón Nowe né là tókeh binib tigbé mònt. ⁶ Uwien là dèrè' Sodám nin Gomər yaab ya tub ki cèrè' idu bugbén teke' umu ki wín' ki ñmaare' ñá wenli bo nè ní li yé kudíeku bà ña li boh

wə nnə bo nɛ. ⁷ U là ηmien' Lət, ugbɛmɔndaan wà ya yɛnm là saa' idu nnə ya nib ya tetem bo ki gbien' nnə nɛ. Bi là pɛ lisənsəndl bo nɛ ki teh bi'yɛnm yíe nà. ⁸ Lət nin bɛn nɛ là kə, nɛ idaan kɛ u lɛnh, ki ciìh bi teh nà kɛ, nɛ nǐ wɔ bi'tùonfɛnfɛnm nnə bo cɛɛn, kime u yé ugbɛmɔndaan nɛ. ⁹ Nɛn nɛ wuə'n' ki ye Uwien bɛn u li tien ma kí ñɛn binib bà pɛ u'bo mibiikm ni, kí guure tibuur ya daali kí dɛre bà ηa cuube ya tub. ¹⁰ U li tùəre kí dɛre bà pɛ tigbɛnɛnt yíe tibonbiert tà bo, ki fɛ tijəknt ya bont ya tienm, ki yindeh Uwien ya yonbdɛnt nnə ya tub nɛ.

Biwənwəknb bà wəknh kutonnɛnku nnə, ba fɛnge bonn, ki ηməbe tigbengt, ki mɛngreh lifɛl ki sukreh nà kɛ ηməbe ukpiɛke paaki bó. ¹¹ Uwien ya tondb bà ηməbe mituəm nin ufaa ki cɛn' bɛ nnə mənən ηa sukreh ki biindeh nà kɛ ηməbe ukpiɛke paaki bó nnə Yonbdəan ya nun bó. ¹² Ama binib nnə yé ijər nɛ, ki te tɛn ipiɛ, ki te ki de' bɛ nǐ li coh yǐ ki kuuleh. Bi sukreh bà bɛn nà nɛ, ki li kpo tɛn tiwɛnt, ¹³ ki li lɛ utudɛre, wun nɛ yé bi'tùonbiɛrɛ nnə ya paaku. Bi'yɛnm sɔnge bɛ nǐ li sɔnh isənsəndtùon kuwensiiku nɛ. Ninbi nin bɛn taan' ki jinh la, bi'yɛnm sɔnge bɛ nǐ li lɛreh nɛ nɛ. Bi yé tijəknt nɛ, ki ηməbe ifɛ. ¹⁴ Bi'yɛnmaale kɛ pɛ bipiib bo nɛ. Bi teh ibiɛre nɛ ka jiiɛh, ki lɛreh ki coh bà ya tekjim ηa faa. Ba gbuokeh bont nɛ bi'yɛnmaale kɛ pɛ tu'bo, ki yé binib bà te miηùum ni. ¹⁵ Bi wie' usɛnmənəmən nɛ ki tùre' ki paan' Bosər ya bijɛ Balam ya sɛn bo. Wən Balam nɛ là yíe ilike ki gbien' ki tuo' bi pɛn' wə u tien' nà bre. ¹⁶ Ama Uwien cèrɛ' uηuun len' minilm ki biin' Balam ki pien' wən Balam *Uwien ya ñəbonsəknl ya jərtùon.

17 Biwənwəknb bà wəknh kutonnənku nnə te tən iñunbunkuon nε, ki te tən titewəlgənt tà kutafaaku tuke tù. Uwien bonde' bε mifεnm nà saan biike cīnm ηə. 18 Bi lienh tigbengt ya lenm nε ma ηməbe tingi, ki sən̄h isənsəndtùon yà bi'mənku pε i'bo nnə, ki lereh ki coh binib bà wie' bà tùre' ya sən na laan wuəke' nnə. 19 Ki təkheh bε ki teh bi pε bi'bo la, bi li lε liwiel nε bən bugbən ji yé tibont tà teh bε fεnm nnə ya yonbe, kimε unil teh nà nĩ tĩ mən' wə ki gbien' wa ji li fre kí wie nè la, u yé ni'yonb nε. 20 Binib bà bende' *Yesu Kristo wà yé Yonbdaan ki yé Uñmienl nnə ñen' bi'ba uñendun wuu ya jəknt ya bont ni ηə. Bi liebe' ki kən' tu'ni, ki cère' tù mən' bε ki tĩ gbien' ba ji li fre kí wie tù la, bi li tien fεnm kí cən bi là te mikpiεkm ma bo. 21 Kimε ba bi bende' tigbēmənt ya sən la, nĩ bi tu nin bε ní bende wù ηə kí wie Uwien ya gber tà bi là wək'n' bε tù nnə. 22 Nà li tu bε nnə li wuəon kí ye mikpenjenm miε yé imən nε. Mən si: «Usegbenl liebe' ki jin' u'siint», nε «Bi sīi' fanga ki gben', u liebe' ki tĩ binbinde' liwəbl ni.»

3

Yonbdaan li li baa nε

1 N'jətiebε, n kieh kugbənlieku sə ní de nε. Tu'ke tule ni ní tiereh nε ni'ke ηə ní tore nε ní li ηməbe iyenmaalmənmən nε. 2 Li tien mən *Uwien ya nəbonsəknb là juə' ki təkhe' nε tigber tà nnə, kí li tien Yonbdaan, Uñmienl là sən' u'tondb ni'saan bi təkhe' nε u'gber tà nnə mə. 3 Ni li kpiε kí bende nà si: idenfərke ya yo binib li te nε, kí li yé binib bà ləh ki séreh binitəb, kí li fuobe bi'yεnm yíe ma bo, 4 ki lienh ki teh: «*Yesu pùon' ki ye u li baa ní-a! U

nín ji juore' la? Kime ti'baambe kpo' haali uyoyo ño ama ni'ke juore' ki te ten unendun ya cincinyo ne.» ⁵ Bi lienh nnɔ ma nnɔ bi sunde' ño ki ye Uwien là len' ne kutaaku nin kitink ñen' haali uyoyo. U taan' miñunm bùol liba ki cère' kitink ñen' upaan bo. ⁶ U là liebe' ki cère' miñunm yebre' ki kun' nin unendun ya nib nin nà ke là fuobe uyo bo. ⁷ Ama Uwien len' ki ye kutaaku kuu nin kitink kie nɔ li te ne ki gu lidaali là u li bu binib tibuur, kí gben bà ña boh wɔ nnɔ ya gber. Nen daali ne umu li wi kutaaku nin kitink ke.

⁸ Ama n'jɔtiebe, na bi li sunde nibonn niba bó ne. Nen si: uwien uba te ten ibin liturl ne Yonbdaan bo, ne ibin liturl mɔ te ten uwien uba. ⁹ Yonbdaan ña ní taande u pùon' ki ye u li tien nà nnɔ bo ten binib biba maaleh ma bo. U ñmɔbe kuminku ni'bo, kime wa yíe uba ní kpo kí juore fenn, ama u yíe unil ke ní lèbre u'tetem ne. ¹⁰ Yonbdaan li baa ní lidaali là li ci binib ten unasu ne. Nen daali ne kutaaku li gben kí tien kuwaaku kí gbien, ne tibont tà ke te ku'bo nnɔ ní wi. Kitink nin tibont tà ke te ki'bo nnɔ mɔ li wi. ¹¹ Tibont nnɔ ke li wi ma nnɔ, ní mɔn, ní li yé be ya nitunbu? Ní kpe ní li fuobe Uwien yíe ma bo ne, kí li boh wɔ, ¹² ki gu lidaali là Uwien li bu binib tibuur nnɔ ní baa tonm. Nen daali ne umu li wi kutaaku ne limuuwɔl ní donde tibont tà ke te ku'bo. ¹³ Ama Uwien là pùon' ki ye u li tien kutefenku nin kitinfenk, kí cère tigmɔnt ní li te tu'bo. Ti gu nen ne.

¹⁴ Nen bo, n'jɔtiebe, ni gu ni'daali ma nɔ, li ñikndeh men ño u lá baa' la, wɔ ní le ni te uyenduɔn ni, ka ñmɔbe jɔknt, ka gbè niba saan. ¹⁵ Ní li ben kí ye ti'Yonbdaan mìnde' ki wuake' ma nnɔ, ní yé ni ya ñmɛrm ne. U ya sen bo ne ti'ninje Pɔl wà ti

yíe wə nnə kele' nε kugbɔnku kí ñε Uwien de' wə miyɛnfuom mà nnə bo. ¹⁶ U'gbɔnt kε ni, u ye wə rí len tuu ya gber bo la, u lienh nnə nε. Nibεmbε saan ya ciim faa nε, nε binib bà ɲa bεn niba, ka tukn' wəknm miba bo coh tu'tingi ki lèbreh tɛn bi lèbreh *Uwien ya gbɔnku ni ya gbɛtɔr ya tingi ma bo, ki tulndeh bi'ba. ¹⁷ Nɛn bo, n'jɔtiebε, n juɔ' ki tɔke' nε sɔ. Li bɛn mɛn, ki la cère bà ɲa boh Uwien, ki tùre' nnə rí lere nε ní paan bi'bo, kí lúo ni se usensien wà ki faa nnə. ¹⁸ Ama tùre mɛn kí li bɛndeh ti'Yonbdaan nin ti'Nmiɛnl *Yesu Kristo ki joh inun bó, kí cère u'juokm rí li yɛbreh ni'saan. Wɔn si ukpíeke fɛnfennə nin uyo wà ɲa ɲmɔbe gbenm. [Ami].

Uwien ya Jɔtiefɛnku ya gbɔnku
The New Testament in the Ngangam language of Togo
copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ngangam

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ngangam

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
f30fbe0b-cda1-5a60-a4ee-8be80c6caef6